

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/197/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622204163
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7622204163.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa Mgr. Jana Fandáková, LL.M., v právnej veci maloletého dieťaťa: G. B., L.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka C. L., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. L. E., toho času T. X/XX, D. L. E. a otec N.Á. B., L.. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, B., Č. O., o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť zo strany otca na maloletého G. B., L.. XX.XX.XXXX, zo sumy 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa mesačne na sumu 100,- eur mesačne, ktoré zvýšené výživné je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc od právoplatnosti rozsudku.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 6P/73/2021 - 68 z 19. augusta 2021 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého.

III. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka C. L., L.. XX.XX.XXXX (ďalej len „matka alebo navrhovateľka“) návrhom doručeným súdu 08.08.2022 žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca N. B., L.. XX.XX.XXXX (ďalej len „otec“) na maloletého G. B., L.. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“). Svoj návrh upresnila na pojednávaní konanom 24.03.2023 a to tak, že po dohode s otcom maloletého navrhuje zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na sumu 100,- eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý od septembra 2022 nastupuje na X. Š. T., D., čím sa zvýšili odôvodnené výdavky na maloletého a určené výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa nepostačuje na výživu maloletého.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení z 03.11.2022 uviedol, že matkou podaný návrh považuje za dôvodný a je v záujme maloletého, keďže maloletý nastúpil na základnú školu, s čím súvisí podstatné zvýšenie výdavkov na zabezpečenie jeho základných potrieb, pomôcok do školy, oblečenia. Na uvedenom vyjadrení zotrval aj na pojednávaní konanom 24.03.2023.

4. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu 21.11.2022, vyjadril svoj nesúhlas s návrhom matky. Poukázal na to, že nemá stály príjem a pracuje len na dohodu o vykonaní práce.

5. Otec sa v písomnom vyjadrení doručenom súdu mailom 23.03.2023 ospravedlnil z neúčasti na nariadenom pojednávaní a požiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Uviedol, že po dohode s matkou maloletého súhlasí s jej návrhom na zvýšenie výživného na sumu 100,- eur mesačne.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a pripojeným súdnym spisom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/73/2021 a zistil tento skutkový stav:

7. Z rodného listu maloletého vyplynulo, že jeho matkou je navrhovateľka a jeho otcom je N. B., L.. XX.XX.XXXX.

8. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 6P/73/2021 - 68 z 19. augusta 2021, právoplatným 27. augusta 2021, ktorý je súčasťou pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/73/2021, súd zistil, že týmto rozsudkom bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 30 % životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa. Styk otca s maloletým upravený nebol. Zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 19.08.2021, v konaní vedenom pod sp. zn. 6P/73/2021 mal súd za preukázané, že v čase posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti zo strany otca matka bývala u svojej matky, ktorej platila všetko. Mala ešte vyživovaciu povinnosť k trom ďalším deťom. Uhradzovala nájom, telefón a hygienu, so stravovaním jej pomáhala matka. Je príjem tvoril invalidný dôchodok v sume 200,77 eur mesačne, príjem 77,- eur mala ako upratovačka a dostávala 122,- eur prídavky na deti. Otec jej ostatných detí jej platil výživné celkovo v sume 400,- eur, ale mal dlh na výživnom. Otec bol vo výkone trestu, na výživu maloletého neprispieval, vo výkone trestu ho nezaradili na žiadnu prácu. Predtým pracoval na živnosť. Maloletý mal nastúpiť do predškolskej triedy.

9. Z výsluchu matky súd zistil, že žije u svojej matky, ktorá je dôchodkyňa. Ona je invalidná dôchodkyňa. U svojej matky žije aj so svojimi tromi deťmi. Dcéra má 15 rokov, syn bude mať 13 rokov a býva s ňou aj maloletý G.. Od januára 2023 poberá invalidný dôchodok v sume 227,- eur. Chodila na strednú školu, kde sa mala vyučiť za krajčírku, ale štúdium neukončila. V treťom ročníku ju nepustili ku skúškam kvôli rodinným problémom a potom to už vzdala. Práca ju baví, ale kvôli jej zdravotným problémom a to epilepsii, ju nikde nechcú zamestnať. Jej matka má nízky dôchodok, spolu s príspevkom na bývanie poberá sumu 210,- eur. Ona platí všetky výdavky na bývanie a internet, keďže inak by ju matka z bytu vyhodila. Uhradzovala inkaso v sume 327,- eur mesačne a za internet, telefón a TV uhradzovala 50,- eur mesačne. Otec jej ďalších maloletých detí jej výživné taktiež neuhrádza tak, ako by mal podľa právoplatného rozsudku. Podala na neho trestné oznámenie. Maloletý má narušenú komunikačnú schopnosť a vývinovú jazykovú poruchu. Okrem uvedeného maloletý prekonáva bežné detské ochorenia ako iné deti. Maloletý vie, kto je jeho otec. Nad rámec súdom určeného výživného, na ktorom je taktiež otec dlhuje, maloletému na výživu ničím iným neprispieva a to ani na jeho sviatky.

10. Z rozhodnutia Základnej školy, T. X, D., z 28. apríla 2022, mal súd za preukázané, že maloletý bol prijatý do uvedenej školy na základné vzdelávanie s nástupom od 01.09.2022.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí s rodiny Spišská Nová Ves z 03.11.2022 súd nad rámec už uvedených skutočností zistil, že maloletý býva so svojou matkou v trojizbovom byte starej matky. K dispozícii majú dve izby, tretiu izbu užíva stará matka. Okrem maloletého G. matka zabezpečuje starostlivosť aj deťom L. a to K. S. I., ktorých má zo vzťahu s I. D., narodeným XX.XX.XXXX. Matka žila s otcom maloletého a z ich vzťahu pochádza maloletý. Príjmom matky je invalidný dôchodok a prídavok na deti. Matka pracuje na dohodu v D.E. V., D. L. E. ako upratovačka, kde jej mesačný čistý príjem predstavuje sumu 77,- eur. Byt je prispôsobený potrebám maloletého dieťaťa. Kultúra bývania je na domácnosti sú na veľmi dobrej úrovni. Maloletý navštevuje 1. triedu Základnej školy, T., D.. Školskú jedáleň a školský klub nenavštevuje. S nástupom do školy mala matka značne zvýšené výdavky. Zakúpila školské potreby vo výške 30,- eur. Hygienické potreby vo výške 10,- eur. Poplatok za ZRPŠ vo výške 13,- eur a poplatok za výtvarnú výchovu vo výške 30,- eur. Maloletý je zdravý, prekonáva len bežné detské ochorenia. Matka pri pohovore uviedla, že otec dieťaťa bol vo výkone trestu odňatia slobody od 24.03.2021 a do 02.02.2022. Po prepustení sa nemal kde vrátiť, tak bol evidovaný ako bezdomovec v Meste D. L. E.. Dňa 17.06.2022 odišiel do Českej republiky, pre ňu na neznáme miesto. Rozhodnutím súdu mal určené výživné na maloletého vo výške 30,- eur mesačne. Žiadne výživné neuhrádzal, preto podala aj trestné stíhanie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti. Otec následne v mesiaci september

zaplatil výživné vo výške 60,- eur, v mesiaci október vo výške 230,- eur. So synom nie je v žiadnom kontakte.

12. Z dohody o vykonaní práce z 15.09.2022, mal súd za preukázané, že otec bol v období od 15.09.2022 do 31.12.2022 zamestnaný pre zamestnávateľa a to spoločnosť Y. G., S.D., M. XXXX, T., Č. O., na dohodu o vykonaní práce s dohodnutým rozsahom práce maximálne 300 hodín v kalendárnom roku.

13. Zo mzdového listu otca za rok 2022, ktorý si do konania vyžiadal súd, vyplynulo, že otec za obdobie september 2022 až december 2023 zarobil v čistom 39.600,- Kč. Ako mal súd za preukázané z telefonického rozhovoru s otcom zo 06.02.2023 otcov mesačný príjem bol v tom čase v rozpätí od 13.000,- do 15.000,- Kč.

14. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo 17.01.2023 súd zistil, že matka ešte aktuálne poberá prídavky na L. K., nar. XX.XX.XXXX, I. L., L.. XX.XX.XXXX, a na maloletého G..

15. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves o poberaní prídavku na dieťa za rok 2022, zo 17.01.2023, mal súd za preukázané, že matka mala v roku 2022 celkovo vyplatené prídavky na deti v sume 1.635,93 eur.

16. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia za rok 2022, zo 17.01.2023, mal súd za preukázané, že matke boli v roku 2022 celkovo vyplatené dávky v sume 352,- eur.

17. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne o vyplatení dôchodkovej dávke zo 17. januára 2023, mal súd za preukázané, že matke bola v roku 2022 vyplatená dôchodková dávka v celkovej sume 2.441,61 eur.

18. Z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi, ČVS: ORP-642/1-VYS-SN-2022 z 20.10.2022, vyplynulo, že bolo odmietnuté trestné oznámenie matky na otca maloletého vo veci podozrenia z prečinu zanedbania povinnej výživy, keďže otec maloletého doplatil dlh na výživnom, ktorý mal.

19. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne z 08.10.2022 súd zistil, že matka bola uznaná za invalidnú so zmenou miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť zo 45% na 55% od 19.12.2018.

20. Z pohybov na účte matky mal súd za preukázané, že matka dňa 07.10.2022 uhradila spoločnosti P., a.s., sumu 45,67 eur, dňa 11.10.2022 obdržala mzdu vo výške 77,14 eur, dňa 07.10.2022 obdržala platbu od Sociálnej poisťovne vo výške 203,40 eur, dňa 11.07.2022 uhradila sumu 119,55 eur a dňa 08.07.2022 uhradila sumu 20,- eur.

21. Z mesačného zálohového predpisu D. T. X, D. L. E. z 18.11.2022 súd zistil, že za byt, kde žije matka maloletých detí bol určený predpis platieb v sume 249,- eur mesačne.

22. Z platobného dokladu SIPO II za obdobie 12/2022 súd zistil, že mesačné náklady na elektrinu, rozhlas a TV, plyn a nájomné sú v celkovej výške 309,64 eur a za obdobie 01/2023 v sume 324,22 eur.

23. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi, ČVS:ORP-639/1-VYS-SN-2022 z 21.12.2022, vyplynulo, že matka podala trestné oznámenie na I. D., L.. XX.XX.XXXX pre neplnenie vyživovacej povinnosti.

24. Z dohody o pracovnej činnosti z 21.12.2022, mal súd za preukázané, že matka vykonáva upratovanie spoločných priestorov v bytovom dome T. X, D. L. E., s dohodnutou odmenou 102,40 eur mesačne v hrobom.

25. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 816 216 9345 0 z 01.12.2022, súd zistil, že matke bol počnúc od 01.01.2023 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 227,50 eur mesačne.

26. Z rozhodnutia Mesta D.D. L. E. č. 14726/2022/69850 z 18.02.2022 vyplynulo, že matke bol za obdobie 01.01.2022-31.12.2022 vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady v sume 119,55 eur.

27. Z lekárskeho posudku z 21.09.2022, ktorý vypracoval posudkový lekár C.. L. Š., mal súd za preukázané, že matka je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 %.

28. Zo zákazkového záručného listu č. 2231738 z 23.08.2022 súd zistil, že matka mala zaplatiť za dioptrické okuliare pre maloletého sumu 21,- eur.

29. Zo správy Základnej školy, T. X, D. z 20.02.2023, vyplynulo, že maloletý je žiakom prvého ročníka. Výchovno - vzdelávacie výsledky sú od začiatku školského roka výborné. Správanie je vyhovujúce. V triede sedí vpredu, toho času začal mať problémy so zrakom, začal nosiť okuliare. Spolupráca s matkou je vynikajúca. O maloletého sa matka dostatočne zaujíma a stará. Od začiatku školského roka matka uhradila všetky poplatky v škole načas a to poplatok ZRPŠ 7,- eur, dar škole 3,- eur, štartovací balíček pre prváka 3,- eur, triedny fond 10,- eur, výlety 5,- eur, návšteva divadelných predstavení 3,- eur a 5,- eur, fotenie prvkov 13,50 eur.

30. Z dodatku k správe Centra poradenstva a prevencie, Spišská Nová Ves z 03.02.2023 vyplynulo, že maloletý je vzdelávaný formou integrácie podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Maloletý má diagnostikovanú narušenú komunikačnú schopnosť, vývinovú jazykovú poruchu, dysláliu polymorfnú a poruchu hláskovania.

31. Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

32. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

35. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 63 ods. 3 zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

37. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

38. Podľa § 75 ods. 2 zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

39. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

41. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

42. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

43. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

45. Podľa § 231 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“), rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

46. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

47. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje podstatnú zmenu okolností na strane účastníkov konania k tomu, aby súd rozhodoval o zmene pôvodného rozhodnutia, ktorým bolo určené výživné zo strany povinného rodiča na maloleté dieťa. Aj súčasne platné a účinné znenie Civilného mimosporového poriadku v § 157 CMP uvádza, že rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery. Napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a ani prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch (nestačila by len úvaha o nedostatočnosti doteraz určeného výživného, prípadne úvaha, že výživné bolo priznané nad rámec odôvodnených potrieb dieťaťa, prípadne nad rámec schopnosti a možnosti povinného rodiča, pokiaľ tento voči samotnému rozhodnutiu nevyužil príslušné opravné prostriedky) a už vonkoncom súdu neprináleží preskúmať správnosť pôvodného rozsudku, ale sa musí zaoberať otázkou, či sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie opakujúcich sa dávok výživného. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného.

48. Súd k určeniu vyživovacej povinnosti na maloletého zo strany otca vo všeobecnosti uvádza, že vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávných vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečiť pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicke najslabšej skupine osôb v spoločnosti, t.j. deťom. Povinnými subjektami sú rodičia dieťaťa, matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou ale tiež

čiasťočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napr. bývania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako bežného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovacu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi, môže ju preukázať napr. výška mesačných nákladov rodiča, a to súhrne alebo jednotlivé položky. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Rozdiel úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia, než životná úroveň druhého rodiča, potom možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovacu povinnosť formou osobnej starostlivosti.

49. Súd pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného u maloletého prihliadal na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu rozhodnutia o výživnom, vykonal porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania na základe vykonaného dokazovania. Samotná zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená subjektívnymi okolnosťami na strane povinného a oprávneného alebo objektívne, napr. vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 2 zákona o rodine už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama o sebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

50. Súd zistil, že došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy výživného na strane dieťaťa. Maloletý v čase poslednej úpravy výživného nastupoval do predškolského zariadenia, pričom v čase rozhodovania súdu o návrhu na zvýšenie výživného navštevuje prvý ročník základnej školy. Na základe uvedeného súd konštatuje, že sa v podstatnej miere zvýšili odôvodnené potreby, v dôsledku čoho bez ďalšieho vzrástli odôvodnené potreby v každom smere. Maloletý v školskom roku 2022/2023 nastúpil na štúdium do 1. ročníka základnej školy, kde je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho plánu jeho integráciou v dôsledku toho, že mu bola diagnostikovaná vývinová jazyková porucha. Matka má zvýšené náklady súvisiace s uhrádzaním poplatkov v škole a to na nákup školských pomôcok, poplatkov za výlety, za divadelné predstavenia, poplatkov do triedneho fondu a ZRPŠ. Taktiež je zrejmé, že u maloletého sa objavili zdravotné problémy súvisiace so zrakom, v dôsledku čoho matka musela zakúpiť maloletému dioptrické okuliare, za ktoré doplatila sumu 21,- eur. Súd mal za preukázané, že u maloletého došlo k zmene pomerov aj v tom, že úmerne veku vyrástol, čím sa zvýšili výdavky na jeho ošatenie, hygienu, stravu, školské potreby, vo vzťahu ku ktorým matka uviedla, že ich uhrádza v takom rozsahu, ako je to aj pri iných deťoch vo veku maloletého.

51. K majetkovým, príjmovým a osobným pomerom matky mal súd za preukázané, že tieto sa u matky od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nezmenili. Naďalej býva so svojimi tromi deťmi u svojej matky v trojizbovom byte, kde uhrádza všetky poplatky spojené s bývaním. Je invalidnou dôchodkyňou a privyrába si ako upratovačka. Matka si plní vyživovacu povinnosť nie len finančnou formou, ale aj formou osobnej starostlivosti a vecnou formou, čím zároveň maloletému umožňuje participáciu aj na jej majetkových pomeroch.

52. Pokiaľ ide o pomery otca, z vykonaného dokazovania je zrejmé, že tieto sa od poslednej úpravy zmenili. V čase predchádzajúcej úpravy výživného bol otec vo výkone trestu, kde nebol zaradený na výkon žiadnej práce. V čase rozhodovania súdu žije a je zamestnaný v Českej republike na dohodu o vykonaní práce, kde dosahuje príjem v rozpätí od 13.000,- do 15.000,- Kč mesačne. Otec svoje výdavky ani na opakovaný výzvu súdu neuviedol a nezdokladoval, ale vyjadril svoj súhlas so zvýšením výživného, po dohode s matkou na sumu 100,- eur mesačne.

53. Súd tak, po dohode rodičov rozhodol o zvýšení bežného výživného na sumu 100,- eur mesačne, ktorú považuje na teraz za adekvátnu potrebám maloletého a možnostiam a schopnostiam povinného rodiča. Je nepochybné, že bežné výživné v prepočte 3,3 eur na deň (100/30 dní) je pri aktuálnych cenách

nevyhnutných výdavkov maloletého na bývanie, potraviny, drogériu, oblečenie a obuv, školné a školské potreby tak nízke, že nie je potrebné podrobne dokazovať existenciu a výšku týchto výdavkov. Matkou prezentované výdavky na zabezpečovanie výživy maloletého nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške súd nemal pochybnosti.

54. Vzhľadom na uvedené sa týmto rozhodnutím mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 6P/73/2021 - 68 z 19. augusta 2021 v časti určenia vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloletého.

55. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

56. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

57. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. O trovách konania súd rozhodol posledným výrokom tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.